

Projev Radka Matuly, velvyslance České republiky na Ukrajině, při pietním shromáždění u hrobu popravených Čechů v Žytomyru 3. října 2018.

Vážení krajané, milí hosté,

naši krajané na Ukrajině za mnohá desetiletí srostli se zemí, ve které žijí. Přišli sem kdysi za šťastným životem, ale prožili spolu s touto zemí i mnohá těžká a tragická období. Jedním z nich, jedním z nejhorších, je období stalinských represí, období Velkého teroru. Padlo mu za oběť téměř milion lidí.

Jednou ze skupin, kterou si represivní orgány vybraly, byly elity mnoha národnostních menšin. Patřili k nim i čeští učitelé nebo právě jako tady 78 členů českého tělocvičného spolku.

Vím, že mezi Vámi je mnoho příbuzných těchto obětí, že zastřelení byli Vaši předci. Je úkolem Vaším, ale i naším si připomínat nespravedlnost, útlak a hrůzné činy totalitních režimů minulosti. Jejich oběti si to zaslouží. A nám tato vzpomínka pomůže lépe se orientovat v současném světě. Žijeme v jiné době, teror nedemokratických autoritářských režimů má dnes jinou podobu, ale v jádru se neliší v tom, že zastrašuje, vězní a zabíjí lidské bytosti, aby dosáhl svých pochybných cílů.

Sokolové měli jiné ideály, a i proto si je funkcionáři zřudného systému vybrali, aby naplnili kvóty zastřelených, jimiž těšili Stalina do té doby, než se sami stali také jeho obětí.

Naše vzpomínka patří zavražděným Sokolům, proto nechť tu dnes zazní sokolský pozdrav „Nazdar“.